

MÀSTERS I POSTGRAUS

Una aula en plena classe de la Facultat de Biologia de la UB. UNIVERSITAT DE BARCELONA

LA INNOVACIÓ ES GESTA A LES AULES

UN CONTEXT VICA (VOLÀTIL, INCERT, COMPLEX I AMBIGU) NECESSITA PROFESSIONALS AMB UNA RÀPIDA CAPACITAT DE DECISIÓ I D'ACCIÓ. ÉS PER AIXÒ QUE ALS MÀSTERS I POSTGRAUS UNIVERSITARIS ES TREBALLEN ASPECTES COM LA INNOVACIÓ I L'ESPERIT EMPRENEDOR

■ E.E.

"Als entorns VICA, on tot canvia molt de pressa i es fa difícil preveure què passarà, és complicat prendre decisions i emprendre accions. Per això, a les aules hem de donar eines per generar una ràpida capacitat d'adaptació: les coses passen ràpidament, però l'actuació ha de ser també ràpida". Així ho apunta Susana Domingo, directora del Màster en Innovació, Estratègia i Emprendoria de la UPF Barcelona School of Management (UPF-BSM). A parer seu, "les necessitats i els problemes socials canvien constantment, i tant les persones com les empreses han d'estar preparades per adaptar-se a les noves situacions". Les metodologies utilitzades per innovar serveixen per respondre ràpidament als

Classe a la Barcelona School of Management. UPF-BSM

canvis. Per això, sentència, "si s'ha de fracassar, com més aviat ho sapiguem millor, i així podrem reaccionar de pressa invertint-hi el mínim de recursos possibles". En aquest sentit, destaca Domingo, "la resiliència és una característica clau a desenvolupar".

Actitud davant la vida
En paraules de Domingo, l'emprenedoria "és una actitud davant la vida, una manera d'afrontar situacions noves aplicable a grans i petites empreses". En aquest sentit, la directora del màster de la UPF-BSM subratlla com "les metodologies d'innovació serveixen per a tothom, però la innovació ha d'estar en l'ADN de les companyies perquè, a més, pot ser una font d'avantatge competitiu: millora de processos, nous productes, noves

formes d'organització, nous models de negoci... I, per descomptat, pot ajudar a retenir talent". En aquest sentit, afirma, "els ecosistemes d'innovació són crucials". I celebra: "Per sort, Barcelona és un punt neuràlgic en temes d'innovació i emprenedoria i els nostres estudiants se'n poden beneficiar".

El postgrau en Innovació i Design Thinking de la UPF-BSM, del qual Domingo també és directora, porta cinc edicions, mentre que el d'Innovació, Estratègia i Emprendoria en porta dues. En les dues titulacions, assenyala, "innovació i emprenedoria van de braçet, tot i que l'emprenedoria també pot entendre's dins de l'empresa com a interemprenedoria". "Cal no oblidar -afegeix- que la transformació digital va juntament amb la transformació empresarial". Al màster, l'alumnat treballa el *design thinking*, el *service design*, el *lean start-up* i les metodologies Agile, però també té l'oportunitat d'entrar en contacte amb l'entorn professional: "Gran part del professorat són directius, consultors, emprenedors i

PASSA A LA PÀGINA 22

MÀSTERS I POSTGRAUS

VE DE LA PÀGINA 20

acadèmics, experts que treballen dia a dia en temes d'innovació. A més, al programa es combina la part de docència més estricta amb visites a empreses, hubs d'innovació, acceleradors, etc.”

Creació i millora de projectes empresarials

Enguany, el màster en Creació i Gestió d'Empreses Innovadores i de Base Tecnològica de la UB enceta la seva 15a edició. L'objectiu de la titulació, explica la seva coordinadora, Natalia Jaria, és “capacitar i formar emprenedors i gestors d'empreses innovadores al nivell més alt”. I afegeix: “Es dirigeix fonamentalment a alumnes disposats a impulsar la innovació i la tecnologia com a factors de diferenciació”. En aquest sentit, diu Jaria, “la innovació i l'emprenedoria són dues àrees que permeten aprofundir en el procés de transformació digital com a oportunitat per

SUSANA DOMINGO
UPF-BSM

“LES NECESSITATS SOCIALS CANVIEN CONSTANTMENT I TANT LES PERSONES COM LES EMPRESES HAN D'ESTAR PREPARADES PER ADAPTAR-SE A LES NOVES SITUACIONS”

crear, desenvolupar i millorar els projectes empresarials”.

Al llarg de la formació, les metodologies docents són “variades, pràctiques, actives i altament participatives”. Totes, destaca Jaria, “busquen formar els alumnes a través de classes magistrals, estudis de casos, debats, tutories, presentacions en equip, desenvolupament de casos pràctics, simulacions i conferències a càrrec d'experts”. A més, una part de cada promoció afavoreix la implantació de dinàmiques interessants d'aprenentatge, com la gamificació o *serious games*, una tendència que

Alumnes de la UAB i de la UPF-BSM en espais de treball. UAB i UPF-BSM

Projectes transformadors
Innovació social

Per a Héctor Sala, coordinador del màster en Emprenedoria i Innovació Social de la UAB juntament amb Maria Consol Torreguitart, cal que la innovació i l'emprenedoria es gestin a les aules “perquè, en el context VICA actual, el conjunt de la societat necessita que l'alumne d'avui sigui un professional resilient demà”. També, diu, “perquè necessitem un esperit atrevit i la capacitat transformadora dels nous professionals per combatre les situacions de volatilitat, incertesa, complexitat i ambigüitat, i poder retornar a un entorn més entenedor i estable”. Els dos elements s'incorporen al màster, que ja porta dues edicions, a través d'assignatures com actituds emprenedores, societat del coneixement i noves tecnologies, o la de generació d'idees socials innovadores. També, subratlla Sala, “a través de la creació de grups de treball que han de desenvolupar una idea, traduir-la en un projecte de transformació social i presentar-la als premis CIEU-FEIE a la idea més emprenedora”.

Per a Sala, a l'hora de generar i avaluar idees i concretar-les en projectes socialment transformadors, “cal identificar un repte amb transcendència social susceptible de ser analitzat i resolt, així com veure si hi ha experiències de transformació en altres entorns que hagin tingut èxit o no, per aprendre'n”. Un cop identificat el

problema i analitzada la possible solució, prossegueix, “cal dissenyar el projecte de transformació amb impacte social que pot contribuir a resoldre el problema o repte plantejat”. Els alumnes del màster fan tot aquest procés i poden treballar en projectes propis o en projectes de les entitats en què realitzen les pràctiques curriculars del màster, que són obligatòries. Projectes, així mateix, que poden ser molt diversos: l'any passat una estudiant va dissenyar un pla de negoci per fer viable un aprofitament molt superior dels aliments que es rebutgen a Mercabarna. “Un exemple entre d'altres de potenciació de l'economia circular amb impacte social”, diu Sala.

Més que provenir d'un grau concret o d'un altre, la proactivitat i la sensibilitat social són requisits clau per accedir al màster. No en va, es farà èmfasi en aspectes com la transició cap a un model econòmic més sostenible, l'economia del bé comú, la igualtat de gènere, el respecte a la diversitat, valors democràtics i solidaris, etc. “Nosaltres diem -assenyala Sala- que la sensibilitat amb aquestes qüestions ha de venir de sèrie i l'han de compartir alumnes i professors”. A partir d'aquí, conclou, “cadascú aplica aquests valors al desenvolupament del seu propi projecte personal o grupal, que com a finalitat última ha de tenir un valor afegit social”.

al màster es fa palesa a través de jocs d'innovació i creativitat.

Caràcter interdisciplinari i transversal

L'equip docent del màster de la UB està format per professors universitaris amb una trajectòria destacada en el món acadèmic i professionals en actiu amb una experiència consolidada en empreses i organitzacions de renom. Això, assenyala Jaria, “aporta molt valor afegit al màster perquè els

NATALIA JARIA
UB

“LA INNOVACIÓ I L'EMPREDORIA SÓN DUES ÀREES QUE PERMETEN APROFUNDIR EN EL PROCÉS DE TRANSFORMACIÓ DIGITAL”

permet utilitzar i aplicar exemples actuals i fer referències a la seva pràctica habitual a les empreses o organitzacions”. Per a la també professora agregada del departament d'empresa de la Facultat d'Economia i Empresa, “el fet que les formacions de partida i procediments dels alumnes siguin molt diverses també és un fet clau”.

En concret, apunta, “en les últimes promocions aproximadament el 80% dels estudiants procedeixen de fins a 10 països diferents”. Això, unit a un caràcter “marcadament interdisciplinari i transversal”, dona al màster un gran valor afegit a l'hora de materialitzar l'objectiu de dotar els alumnes “d'habilitats que els permetin des de gestionar projectes i processos innovadors en qualsevol mena d'empresa -desenvolupar nous productes o serveis, dur tasques de gestió en departaments de R+D o d'innovació, treballar en programes de dinamització de la innovació a organitzacions privades o a l'administració pública, etc.- fins a emprendre iniciatives empresarials i projectes nous i ser capaços d'introduir-los al mercat”.